

Enerģētikas savienība — iesaistes gads

Briselē, 2017. gada 24. novembrī

Trešais ziņojums par Enerģētikas savienības stāvokli rāda, ka pāreja uz mazoglekļa sabiedrību kļūst par ES jauno realitāti.

Pateicoties sasniegumiem 2017. gadā, ES ir uz pareizā ceļa, lai īstenotu [Enerģētikas savienības](#) projektu un nodrošinātu darbvietas, izaugsmi un investīcijas. Tiek veiktas veicinošas darbības ar mērķi atbalstīt sociāli taisnīgu pāreju uz tīru enerģiju.

Šobrīd ir pienācis laiks mobilizēt sabiedrību — iedzīvotājus, pilsētas, lauku reģionus, uzņēmumus, akadēmiskās aprindas, sociālos partnerus — un mudināt to pilnvērtīgi iesaistīties Enerģētikas savienības projekta īstenošanā un tālākā attīstīšanā, kā arī aktīvi līdzdarboties jaunu risinājumu izstrādē.

Šodien publiskotajā trešajā ziņojumā par Enerģētikas savienības stāvokli ir apskatīts padarītais kopš [otrā Enerģētikas savienības ziņojuma](#) (publicēts 2017. gada februārī), kā arī aplūkots tas, kas jāizdara nākamajā gadā.

Trešais Enerģētikas savienības stāvokļa apskats arī apstiprina, ka enerģētikas pārkārtošana nebūs iespējama bez infrastruktūras pielāgošanas nākotnes energosistēmas vajadzībām. Sasaiste starp enerģētikas, transporta un telesakaru infrastruktūrām kļūst arvien ciešāka. Arvien nozīmīgāku vietu Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvē ieņems vietējie tīkli, jo tie arvien lielākā skaitā pārorientēsies uz elektromobilitāti, decentralizētu enerģijas ražošanu un pieprasījumu reakciju. Daudz kas jau ir paveikts, taču joprojām ir palikuši vājie punkti, jo īpaši elektroenerģijas sektorā. Lai risinātu šo problēmu, Komisija šodien pieņēma paziņojumu par 2030. gada elektroenerģijas starpsavienojumu mērķrādītāju 15 % apmērā. Tā arī pieņēma trešo kopīgu interešu projektu (KIP) sarakstu.

Komentējot ziņojumu, par Enerģētikas savienību atbildīgais Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Marošs Šefčovičs sacīja: *"Enerģētikas savienība būs sekmīga tikai tad, ja mēs visi darbosimies vienā virzienā. Mērķis ir pabeigt Enerģētikas savienības izveidi līdz pašreizējās Komisijas pilnvaru termiņa beigām. Mums jāgādā par to, lai 2019. gadā Enerģētikas savienība vairs nebūtu tikai rīcībpolitika uz papīra, tai jākļūst par realitāti, kas ikdienā dod labumu ikvienam ES iedzīvotājam. Tas prasīs lielāku atbildību no visiem sabiedrības locekļiem. Tāpēc es nākamo gadu saredzu kā iesaistes gadu."*

Klimata politikas un enerģētikas komisārs Migels Ariass Kanjete sacīja: *"Enerģētikas pārkārtošana Eiropā norit ļoti sekmīgi: atjaunojamās enerģijas īpatsvars ir tik liels kā vēl nekad, un strauji krītas izmaksas. Taču, lai enerģētikas pārkārtošana noritētu pilnvērtīgi, Eiropas energoinfrastruktūrai jāattīstās saskaņoti un vienā tempā. Tas ir iemesls, kāpēc jaunajā projektā sarakstā esam pievērsušies svarīgiem elektrotīklu starpsavienojumiem un viedajiem tīkliem. Šodien publiskotie pasākumi tīrās enerģijas infrastruktūras atbalstam ir vēl viens nozīmīgs solis ceļā uz ilgtspējīgāku, konkurētspējīgāku un drošāku energosistēmu, un tam ir patiesa Eiropas pievienotā vērtība."*

Galvenie konstatējumi

Mazāk nekā trīs gadus kopš [Enerģētikas savienības pamatstratēģijas](#) publicēšanas Komisija ar paketi "[Tīru enerģiju ikvienam Eiropā](#)" ir iesniegusi gandrīz visus priekšlikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", atbalstītu ES līderību pasaules mērogā klimata un atjaunojamo energoresursu jomā un gādātu par godprātīgu attieksmi pret enerģijas patērētājiem.

Šā gada martā ar paketi "[Eiropa kustībā](#)" tika prezentētas transporta nozarei domātas iniciatīvas, kuru mērķis ir rūpēties par to, lai sociāli taisnīgā pārejā uz tīru enerģiju un digitalizāciju tiktu saglabāta konkurētspēja, savukārt novembrī publiskotā "[Tīrās mobilitātes pakete](#)" ir izšķirīgs solis ceļā uz to, lai tiktu īstenotas ES saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu, proti, ES līdz 2030. gadam ir apņēmusies samazināt CO2 emisijas par vismaz 40 %. Šie abi tiesību aktu kopumi dos konkrētus rezultātus Enerģētikas savienības izveides pabeigšanā.

Enerģētikas savienības izveides pabeigšanai ir nepieciešama iesaiste un cieša sadarbība starp Komisiju, dalībvalstīm un sabiedrību kopumā. Tas ir iemesls, kāpēc dalībvalstīm līdz 2018. gada sākumam būs jā sagatavo integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu galīgā versija laikposmam pēc 2020. gada. Plānu sagatavošana līdz 2018. gada sākumam ir svarīga arī tāpēc, lai Savienība varētu parādīt līderību pasaules mērogā.

Geopolitisku notikumu dēļ enerģētikas un klimata jautājumi 2017. gadā ir bijuši darba kārtības augšgalā. ASV valdības nodoms izstāties no [Parīzes nolīguma](#) mudināja ES uzņemties vadošo lomu, pastiprinot sinerģijas starp enerģētikas un klimata diplomātiju. ES turpinās atkārtoti apliecināt savu apņemšanos pasaules mērogā cīnīties pret klimata pārmaiņām un stiprināt savas globālās partnerības.

Enerģētikas savienības apskatā arī uzsvērts, ka, lai gan globālās pārmaiņas enerģijas ražošanas procesos Eiropai būs nopietns pārbaudījums, tās arī Eiropai paver unikālu izdevību pārejā uz tīro enerģiju nostiprināt savas līderpozīcijas pasaules mērogā un vienlaikus gādāt par to, lai visiem tās iedzīvotājiem būtu nodrošināta energoapgāde. Vērienīgi plāni tādās jomā kā atjaunojamie energoresursi, energoefektivitāte, klimata pasākumi un tīrās enerģijas inovācijas, kā arī pārdomāti cenu signāli tirgū ir priekšnoteikums tam, lai piesaistītu investīcijas, kas vajadzīgas ES tautsaimniecības modernizēšanai, no kā labumu gūs iedzīvotāji.

Enerģētikas savienība jau ir devusi rezultātus, taču atlikušos uzdevumus varēs izpildīt tikai ar turpmāku iesaisti. Visus Komisijas iesniegtos Enerģētikas savienības tiesību aktu priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei ir jāizskata prioritārā kārtā.

Šodien pieņemtie dokumenti

- Trešais ziņojums par Enerģētikas savienības stāvokli un 1. pielikums "Atjauninātais Enerģētikas savienības ceļvedis", 2. pielikums "Rīcībpolitiskie konstatējumi", 3. pielikums "Pašreizējais stāvoklis nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā", 4. pielikums "Progress tīrās enerģijas inovāciju paātrināšanā", 28 dalībvalstu faktu lapas par Enerģētikas savienību,
- trešais Savienības kopīgu interešu projektu saraksts,
- Infrastruktūras paziņojums (par elektrotīklu starpsavienojumu 15 % mērķrādītāja īstenošanu),
- Energoefektivitātes progresa ziņojums,
- ziņojums par Eiropas oglekļa tirgus darbību,
- ziņojums par Pilsētas mēru paktu,
- Eiropas Vides aģentūras tendenču un prognožu ziņojums,
- pētījums par mājoklī saražotās enerģijas patērētājiem.

Papildu informācija

Trešais ziņojums par Enerģētikas savienības stāvokli, 28 valstu ziņojumi un papildinformācija ir atrodama [šeit](#).

[Informatīvs paziņojums](#): jautājumi un atbildes par kopīgu interešu projektiem (KIP) enerģētikas jomā un elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju.

Visi ar infrastruktūru saistītie dokumenti, tostarp [jaunais KIP saraksts](#) un [Infrastruktūras paziņojums](#), pieejami tiešsaistē.

Sekoiet mums tviterī: #EnergyUnion

IP/17/4725

Kontakti presei:

[Anna-Kaisa ITKONEN](#) (+32 2 29 56186)

[Anca PADURARU](#) (+ 32 2 299 12 69)

[Nicole BOCKSTALLER](#) (+32 2 295 25 89)

Sabiedrībai: informatīvais dienests [Europe Direct](#) tālrunis [00 800 67 89 10 11](#) vai [e-pasts](#)